

TRIMITERI POȘTALE EXTERNE REDIRECȚIONATE 1947-1952

Trimitterile poștale redirecționate (*forwarded letters* în limba engleză) constituie un subiect de colecție îndrăgit de cei pasionați de istorie poștală și nu numai. Este absolut de necontestat faptul că astfel de trimitteri poștale nu pot fi "filatelice", ci ele au circulat efectiv prin poștă. În general, aceste trimitteri rezultă în urma redirecționării unei trimitteri poștale către o nouă adresă poștală a destinatarului. În cele mai multe dintre cazuri, aceste trimitteri poștale poartă pe ele dovada tranzitării prin diferite oficii poștale și a manipulării lor până la destinatar (adnotări manuale sau stampile speciale care se referă la redirecționarea trimitterii poștale respective). Sunt deosebit de apreciate scrisorile redirecționate din secolul al XIX-lea, în special cele expediate cu vaporul peste Oceanul Atlantic, însă, după cum se va vedea din prezentarea de față, surprize plăcute pot oferi și scrisori similare mai recente cu originea în România.

Fig. 1 prezintă o carte poștală semiilustrată UPU cu marca fixă de 12 lei emisă în anul 1942 expediată recomandat la 1 Martie 1947 de la Timișoara la New York, S.U.A. La vremea respectivă inflația făcea ravagii în România, marca fixă cu valoare nominală de 12 lei fiind total insuficientă pentru acoperirea cheltuielilor poștale. Drept urmare, cartea poștală poartă pe ea o frumoasă francatură adițională de inflație compusă din mărci poștale uzuale cu

valori nominale după cum urmează : 2 x 100 lei, 1 x 300 lei, 1 x 1000 lei și 3 x 1500 lei, totalizând 6000 lei, tarif poștal corect. Pe fața cărții poștale este aplicată stampila de plecare „Timișoara / 1 Mar 947” și după sosirea la New York pe cartea poștală mai apare aplicată de două ori și stampila de sosire „New York, N.Y. / 4-7 / 1947 / Reg,Y. Div.”. Destinatarul s-a mutat de la adresa indicată în orășelul Helmetta din statul New Jersey. La vechea adresă a destinatarului cineva a scris cu creionul pe fața cărții poștale noua adresă a acestuia. Factorul poștal nu a mai înapoiat cartea poștală la oficiul de tranzit din New York ci la cel mai apropiat, care s-a nimerit să fie „New York Williams Bridge Station”. Aici s-a aplicat, tot pe fața cărții poștale, stampila de zi a acestui oficiu poștal alături de stampila liniară „Forwarded” (redirecționat). Piesa în discuție a ajuns în final la Helmetta la 19 Aprilie

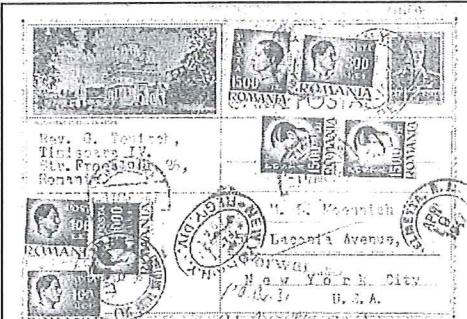

Figura 1

1947 aşa cum arată stampila de sosire aplicată tot pe faţa cărţii poştale, destinatarul primind-o în mână, probabil, ziua următoare.

Un alt exemplu de trimitere poştală adresată în S.U.A. şi redirectionată înapoi de la destinatar este ilustrat în Fig. 2. Este vorba despre o scrisoare expediată recomandat par avion de la Suceava la New York. Francatura de inflaţie conține 7 mărci poştale uzuale în valoare nominală de 2.400 lei şi 2 de 400 lei, totalizând 17.600 lei, cu 400 de lei mai mult decât necesar. Este interesant de remarcat faptul că stampila de plecare poartă textul „Suceava / 14 Mar 47 / Recom. Sosite”. Scrisoarea a ajuns la New York la data de 24 Martie, aşa cum arată stampila ovală de sosire aplicată pe spatele plicului. De aici a fost trimisă spre destinatar prin oficiul poştal „New York, N.Y. / Mar 25 1947 / Parkchester Station” (stampila de

Figura 2

tranzit aplicată tot pe verso-ul plicului). Cineva a observat că adresa destinatarului este incorectă, denumirea cartierului fiind scrisă greşit „Branx” în loc de „Bronx”, aşa că, în final, plicul în discuţie a fost trimis destinatarului prin intermediul oficiului poştal „Brooklyn, N.Y. / Mar 26 1947 / Station W.” (stampilă de asemenea aplicată pe verso-ul plicului), după ce pe faţă acestuia au fost aplicate stampilele liniare „Forwarded” şi „Advise correspondents or / publishers of your / correct address” (Anunţă corespondenţii şi editorii adresa ta corectă). Cuvântul editori din textul stampilei se referă la editorii revistelor şi/sau ziarelor la care adresantul poate fi abonat.

Un interesant plic adresat într-o ţară şi redirectionat de aici destinatarului într-o altă este ilustrat în Fig. 3. Adresat unui oarecare Karl Harth la Grand Hotel Papp din Karlovy-Vary (Cehoslovacia), plicul este expediat recomandat la 26 Iulie 1948 de la Bucureşti, francatura fiind constituită dintr-o marcă de 36 lei din emisiunea „Mihai I Vederi” – 1947, alături de o marcă obligatorie de 1 leu pentru IOVR, tarif poştal corect. Plicul a ajuns la Karlovy-Vary la 6 August 1948, aşa cum

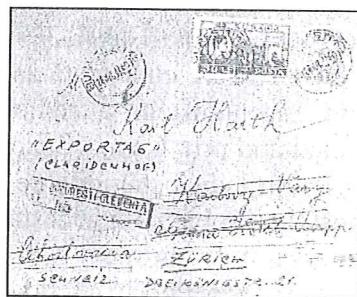
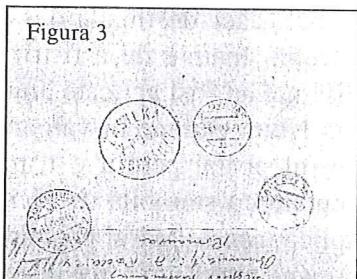
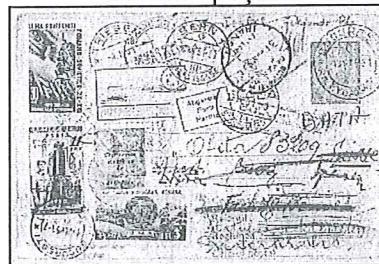

Figura 3

arată stampila de sosire aplicată po verso. Cum adresantul a plecat de la hotel între timp, cineva a scris cu cerneală pe fața plicului noua adresă din Elveția a acestuia. Plicul a plecat spre noua destinație la 7 August 1948, așa cum arată o a doua stampilă de Karlovy-Vary de pe verso și a ajuns la Zurich la 20 August 1948. Pe spatele plicului mai este aplicată o stampilă rotundă purtând textul „ZASILKA / Z POST / SCHRANKY” care semnifica, probabil, sosirea scrisorii la o cutie poștală (a hotelului ?). În limba cehă „zasilka” poate însemna sosire, iar „schrancy” cutie poștală.

Cartea poștală ilustrată în Fig. 4 este unul dintre cele mai spectaculoase exemple de trimitere poștală redirecționată pe care le-am întâlnit până în prezent. A fost expediată recomandat la 30 Martie 1951 de către un filatelist din București către un corespondent de-al său din Triessen, Liechtenstein. Trimiteri poștale cu această destinație la începutul anilor '50 sunt extrem de rare ! Pe lângă marca fixă de 6 lei, francatura mai conține o marcă de 3 lei din emisiunea „G.M.A.” - 1950, o marcă de 11 lei din emisiunea „Expoziția Tehnică și Agricolă” - 1951 și o marcă de 30 de lei din emisiunea „Luna prieteniei româno-sovietice” - 1950, totalizând 50 lei, cu 21 de

lei mai mult decât era necesar. Cartea poștală ajunge la Triessen la 4 Aprilie 1951 după cum indică stampila de sosire. Adresantul s-a mutat între timp tocmai la Santa-Isabel, Fernando Poo (fostă colonie spaniolă pe coasta de vest a Africii, cunoscută astăzi sub numele de Guineea Ecuatorială). Poșta din Liechtenstein a redirecționat cartea poștrală spre noua adresă, ea tranzitând prin Cadiz (Spania), ajungând la noua destinație la 25 Iulie 1951, așa cum indică stampila de sosire din Santa-Isabel, aplicată pe spatele cărții poștale. Probabil că această rută a fost parcursă cu vaporul având în vedere intervalul de aproape 4 luni cât a durat transportul acestei cărți poștale până în Fernando Poo. Călătoria acestei piese deosebite nu se aprește la Santa-Isabel, căci destinatarul s-a mutat din nou, de data aceasta la Berna, în Elveția. Înainte de a fi trimisă la această nouă adresă pe cartea poștală în discuție au fost aplicate două mărci poștale emise pentru Teritoriile Spaniole din Noua Guineă în valoare nominală de 2 pesetas și 50 centime (probabil tariful poștal pentru o trimitere poștală simplă spre Europa), care au fost anulate cu stampila de zi Santa Isabel (data ilizibilă) August 1951. Cine a aplicat aceste mărci poștale și cine a plătit pentru ele este un mister pe care nu am reușit să-l deslușesc până în prezent, din păcate. Cartea poștală

ajunge la Berna la 9 Septembrie 1951, conform ștampilei aplicată pe față. Numai că destinatarul s-a mutat din nou, de data aceasta fără a mai indica noua sa adresă. Neștiind unde să redirecționeze această trimitere poștală, poșta elvețiană a decis să returneze expeditorului, după ce, pe față cărții poștale a fost aplicată eticheta trilingvă (în limbile germană, franceză și italiană) „Abgereis/Parti/Partito” (plecat, în traducere). Cartea poștală părăsește Berna la 10 septembrie 1951 (conform ștampilei de plecare), ajunge la București la 13 septembrie 1951 (ștampila „București Tudor Vladimirescu 13 Sep 51”) și după ce a doua zi este tranzitată prin oficiul poștal „București 23 August” ajunge din nou la expeditor, după o călătorie de aproape 5 luni prin 5 țări (cel puțin) și 2 continente!

Plicul ilustrat în Fig. 5 a fost expediat recomandat la 23 decembrie 1951 de la Sibiu la Evanston, Illinois, S.U.A. Francatura este constituită dintr-o pereche verticală de mărci de 11 lei din emisiunea „Planul cincinal 1951” a către 2 mărci de 3, respectiv 6 lei din emisiunea „Stema RPR 1950” totalizând 40 lei, cu 4 lei mai mult decât necesar. Plicul a trecut

prin Gara de Nord București la 24 decembrie 1951, conform ștampilei de tranzit aplicată pe verso și a ajuns la Evanston la 10 ianuarie 1952. Adresantul s-a mutat între timp în California, la San Angelo. Noua sa adresă a fost scrisă cu cerneală peste vechea adresă și trimiterea în discuție a fost imediat redirecționată (a se vedea și ștampila liniară „Forwarded” aplicată pe față) la adresa corectă. De la Evanston la San Angelo scrierea a mai făcut 4 zile, aşa după cum arată ștampila de sosire de pe verso-ul plicului.

În final, plicul ilustrat în Fig. 6 a fost expediat par avion la 23 August 1952 de la Timișoara la Castres, în Franța. Francatura este compusă dintr-o marcă poștală de 1,75 de lei și una de 2 lei din emisiunea „Stema RPR 1952” totalizând 3,75 lei, tarif poștal corect pentru o scriere în greutate de 170 de grame. Ștampila de plecare este una de tip oval, folosită mai frecvent în perioada interbelică pentru triumiteri poștale par avion și întâlnită rar pe corespondență după anul 1940. Plicul în discuție mai poartă pe față amprenta unei ștampile liniare în chenar purtând textul „OF. TIMIȘOARA ...” a cărei semnificație nu am reușit, din păcate, să o depistez. Plicul ajunge cu bine la Castres la 1 Septembrie 1952, conform ștampilei de

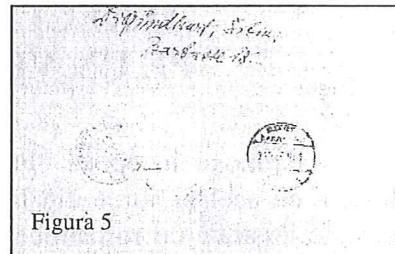

Figura 5

sosire aplicată pe verso. Adresantul, un lector de limba franceză, s-a mutat într-o altă locație, din Toulouse la Brisbane, Australia. Vechea sa adresă a fost ștearsă cu creion roșu, noua adresă fiind scrisă pe fața plicului. De la Castres, plicul pleacă spre destinatar, după ce trece prin Sydney la 14 Septembrie 1952. Pe spatele plicului au fost aplicate și stampile de sosire Brisbane 16 Septembrie 1952 și Brisbane University 17 Septembrie 1952.

Figura 6

Așteptăm în paginile Curierului filatelic descrierile și a altor piese interesante de istorie poștală românească care se găsesc în colecțiile multora dintre noi.

Dinu G. Matei

O RECLAMĂ FILATELICĂ PE UN VOLUM DE VERSURI

Faimoșii în epocă “Frați Șaguna”, proprietarii la fel de famoasei librării cu același nume din Iași, tipografi și editori de carte dar și de cărți poștale ilustrate cu romanticele priveliști ale României de altădată, erau și negustori de mărci poștale – după cum aflăm dintr-o reclamă imprimată pe ultima copertă a volumului “Poezii” de N. Beldiceanu (fig. 1), tipărit în 3.000 de exemplare “A 3-a MiiE” și apărut la Iași în anul 1893 în “Colecțiunea Șaraga”.

Despre N. Beldiceanu în “Istoria literaturii române de la origini până în prezent”, George Călinescu scrie că s-a născut în satul Preușești din județul Suceava la 26 octombrie 1844. Absolvent în 1863 al Liceului Național din Iași, a fost profesor la Fălticeni, arheolog amator, colaborator la “Contemporanul” dar și organizatorul unui “Cerc literar” ale cărei ședințe aveau loc pe la 1888 la el acasă. La câteva dintre ele participă și Ion Creangă care citește aici la 4 mai 1888, o parte inedită din frumoasele sale “Amintiri din copilărie”.

“BANI GĂSITI”, zice reclama și mai departe: “căutați scrisori cu plicurile lor de la 1858 și veți da de mărci poștale stampilate de 27, 54, 81 și